

ВІД ОЦІНЮВАННЯ ГОТОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ ДО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОГРЕСУ В ЕПОХУ ШІ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Емми Рансом «Оцінювання вже перероблено для ери ШІ. Чому ж не змінилося виставлення оцінок?».

У ній авторка стверджує, що університети активно переосмислюють зміст і формат студентських завдань через поширення генеративного штучного інтелекту, але значною мірою продовжують оцінювати результати за старою моделлю – передусім за якістю кінцевого продукту. Рансом вважає, що ця невідповідність стала особливо помітною в умовах, коли ШІ може істотно змінити вигляд кінцевої роботи. Якщо студент подає добре написаний текст, сама його якість уже не обов'язково дає змогу зрозуміти, скільки міркувань, роботи та навчального поступу стоїть за результатом. Тому, на думку авторки, питання полягає не лише в тому, як спроектувати завдання, стійкіші до використання ШІ, а й у тому, як змінити саме судження про якість студентської роботи. Рансом пропонує перехід від оцінювання окремих дисциплін до оцінювання розвитку студента упродовж

року. За модульної системи навчання результат часто фіксується через низку окремих завдань і оцінок, які сприймаються як самостійні показники. Натомість оцінювання на рівні року або програми, на думку авторки, дало б змогу бачити не окремі «знімки» результативності, а послідовний розвиток знань і вмінь. Другий напрям – надати більшої ваги взаємному оцінюванню студентів, адже взаємне рецензування є основою наукової системи, тоді як у вищій освіті оцінювання одне одного студентами здебільшого залишається формувальною вправою, а підсумкову оцінку виставляє викладач. Авторка припускає, що за умов використання ШІ академічний час доцільніше спрямовувати не лише на перевірку готового продукту, а й на розвиток здатності студентів критично оцінювати роботу – власну та інших. Третя пропозиція полягає в тому, щоб оцінювати не лише кінцевий результат, а й траєкторію навчання, зосередивши увагу на тому, яку відстань студент пройшов від початкового рівня до підсумкового результату. ГШІ зробив проблему оцінювання особливо гострою: гарний текст може бути результатом дуже різного обсягу самостійної роботи й осмислення. Четвертий напрям – зробити усний захист не винятком, а звичайним елементом оцінювання. Нині усний захист переважно використовується в докторантурі чи в окремих ситуаціях, коли необхідно додатково перевірити роботу здобувача освіти. Розвиток технологій транскрибування та підтримки оцінювання може зменшити проблему масштабованості такого формату. Короткий структурований усний захист значущої роботи дає змогу безпосередньо перевірити розуміння студентом власного результату, його аргументації та прийнятих рішень. Усі чотири пропозиції змінюють сам об'єкт оцінювання: ним стає не готовий артефакт, а розвиток студента, його здатність оцінювати якість, його навчальна траєкторія та здатність пояснити власну роботу. При цьому Рансом визнає, що такого роду зміни створюють серйозні адміністративні труднощі.

Детальніше:

<https://www.timeshighereducation.com/opinion/assessment-has-been-redesigned-ai-era-why-hasnt-marking>

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_Науковцям_новини #НРАТ_Освітянам_новини
#НРАТ_ШтучнийІнтелект #НРАТ_TimesHigherEducation

2026-10-09

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів